

Nr 124.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1917 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om anslag till gäldande, helt eller delvis, av vissa till militärtjänstgöring inkallade personers utskylder och fattigvårdsavgifter.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren av herr A. Zander väckt motion (nr 210), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, har föreslagits, att riksdagen måtte anvisa ett förslagsanslag på 500,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att antingen utgå till statens och kommunernas uppbördsmyndigheter eller fattigvårdsstyrelser som ersättning för oguldna utskylder eller fattigvårdsavgifter av värnpliktiga eller till tjänstgöring för rikets försvar inkallade, vilka, efter verkställd undersökning, av denna orsak befunnits urståndsatta att erlægga dessa utskylder, eller, om detta ej kan bifallas, att det föreslagna anslaget måtte, efter grunder som Kungl. Maj:t torde fastställa, utgå som bidrag till gäldande av ovan nämnda skattskyldiges utskylder och avgifter, för bevarande av den värnpliktiges politiska och kommunala rösträtt.

Beträffande de skäl, motionären anført till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Det av motionären framlagda förslaget avser att bereda möjlighet för värnpliktiga, vilka på grund av antingen fredstjänstgöring eller tjänstgöring för rikets försvar blivit urståndsatta att erlægga sina utskylder till stat eller kommun eller återbetala mottaget fattigvårdsunderstöd att erhålla bidrag av statsmedel för betalande av nämnda utskylder och understöd samt därigenom kunna bibehålla sin politiska och kommunala rösträtt.

Vad först angår motionärens förslag om statsbidrag till utskylder och fattigvårdsunderstöd för värnpliktiga, som fullgöra fredstjänstgöring,

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 6 saml. 57 häft. (Nr 120—124.)

3

Utskottets
yttrande.

anser sig utskottet, med hänsyn till de konsekvenser ett bifall härtill skulle föranleda, böra avstyrka detsamma. Dylika konsekvenser torde man däremot enligt utskottets mening knappast hava att befara ifråga om sådant bidrag för värnpliktiga, som under nu pågående krig varit inkallade för rikets försvar. Givetvis får dock bidrag utgå endast där efter undersökning i varje särskilt fall ådagalagts, att den uraktlåtna betalningen direkt förorsakats av värnpliktstjänstgöring. Den undersökning, som är nödvändig för utrönande av detta orsakssammanhang, torde komma att möta vissa svårigheter. Därtill kommer att utskottet icke har känt sig övertygat om att frågan lämpligast löses på den av motionären ifrågasatta vägen.

Att under sådana förhållanden redan nu anvisa ett anslag för ändamålet kan utskottet icke tillstyrka.

Då det emellertid enligt utskottets mening är högeligen önskvärt att åtgärder bliva vidtagna, varigenom de av motionären åsyftade missförhållandena bliva undanröjda, anser utskottet att ärendet bör göras till föremål för utredning genom Kungl. Maj:ts försorg. Utredningen torde icke kräva längre tid än att förslag kan föreläggas nästa riksdag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning angående de åtgärder, som av staten kunna vidtagas för att sådan till tjänstgöring för rikets försvar enligt § 28 värnpliktslagen inkallad värnpliktig, vilken efter verkställd undersökning på grund av samma inkallelse befunnits urståndsatt att erlægga honom påförda utskylder eller gälda mottaget fattigvårdsunderstöd, icke till följd härav må bliva berövad politisk och kommunal rösträtt, samt därefter för riksdagen förelägga det förslag, vartill utredningen må föranleda.

Stockholm den 11 maj 1917.

På statsutskottets vägnar:

AXEL EKMAN.

Närvarande: se under utlåtandet nr 120.